

SOS DJEĆJA
SELA
BOSNA I HERCEGOVINA

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA

Izdavač:
SOS Dječija sela Bosna i Hercegovina
www.sos-ds.ba

Sažetke članova Konvencije o pravima djeteta na jezik prilagođen djeci napravila:
Jasna Sofović
savjetnica za zastupanje prava djece
SOS Dječija sela Bosna i Hercegovina

Lektor:
Naida Pekmezović
apsolventica Odsjeka za bosanski, hrvatski i srpski jezik,
Smjer lektor, Filozofskog fakulteta u Sarajevu

Ilustracije:
Saida H. Mujezinović
akademска slikarica
SOS Dječija sela Bosna i Hercegovina

Dizajn i štampa:
Arch design Sarajevo

Tiraž:
1000 primjeraka

Materijal je štampan uz finansijsku podršku
Ambasade Kraljevine Nizozemske u Bosni i Hercegovini,
na čemu se iskreno zahvaljujemo.

Konvencija o pravima djeteta

Konvencija o pravima djeteta je svjetski zakon koji je nastao jer su djeca posebno osjetljiva, pa im je potrebna posebna briga i zaštita. Odrasli su dužni omogućiti djeci da uživaju sva svoja prava, a djeca bi trebala znati koja su njihova prava i da uživajući ih ne povređuju prava druge djece.

SVA PRAVA KOJA SU NAPISANA U
KONVENCIJI O PRAVIMA DJETETA
ODNOSE SE NA SVU DJECA SVIJETA!

Član 1: **Definicija djeteta**

Dijete je svako ljudsko biće mlađe od 18 godina.

Član 2: **Nediskriminacija**

Svako dijete ima sva prava, bez obzira ko je, gdje živi, kojim jezikom govori, koje je religije, da li je dječak ili djevojčica, da li je sasvim zdravo ili nije, da li je bogato ili siromašno, čime se bave njegovi roditelji.

Član 3: **Najbolji interesi djeteta**

Svi odrasli trebali bi raditi u korist djeteta i ono što je za njega najbolje, te misliti kako odluke koje donose mogu utjecati na dijete.

Član 4: **Ostvarivanje prava**

Država je odgovorna da se sva prava napisana u Konvenciji o pravima djeteta ostvare: da pomogne roditeljima i stvari okruženje u kome dijete može bezbjedno rasti i razvijati se.

Član 5: **Prava i obaveze roditelja u odnosu na razvojne mogućnosti djeteta**

Roditelji bi trebali upoznati dijete sa njegovim pravima, a dijete bi trebalo da ih uživa najviše što može.

Član 6: **Pravo na život, opstanak i razvoj**

Svako dijete ima pravo da živi, raste i razvija se.

Član 7: **Ime i državljanstvo**

Dijete ima pravo na svoje ime, pravo da zna svoje roditelje i da se oni brinu o njemu. Dijete također ima pravo da bude državljanin svoje zemlje.

Član 8: **Očuvanje identiteta**

Dijete ima pravo na identitet: na ime, državljanstvo i porodične veze.

Član 9: **Odvajanje od roditelja**

Dijete ima pravo na život sa svojim roditeljima, osim u slučaju kada to za njega nije dobro. Dijete ima pravo da bude u kontaktu sa oba roditelja.

Član 10: **Spajanje porodice**

Ukoliko dijete i roditelji ne žive u istoj zemlji, dijete ima pravo da ode u zemlju gdje su mu roditelji i da živi sa njima.

Član 11: **Nezakonito prebacivanje i zadržavanje djece**

Dijete ima pravo da živi u svojoj zemlji i bude zaštićeno od otmice.

Član 12: **Izražavanje mišljenja**

Dijete ima pravo na slobodu izražavanja svog mišljenja, a odrasli imaju zadatak da ga saslušaju i shvate ozbiljno.

Član 13: **Sloboda izražavanja**

Dijete ima pravo na slobodu izražavanje svog mišljenja crtežom, pjesmom, pričom ili na neki drugi način i kaže ga drugima, osim ako to druge ljudi ne povrjeđuje.

Član 14: **Sloboda misli, savjesti i religije**

Dijete ima pravo da vjeruje i ima svoju vjeru.

Član 15: **Sloboda udruživanja**

Dijete ima pravo da se druži sa drugom djecom sve dok to nije opasno po njega ili druge.

Član 16: **Zaštita privatnosti**

Dijete ima pravo na privatnost, čast i ugled.

Član 17: **Pristup odgovarajućim informacijama**

Dijete ima pravo da se informira, čita knjige, novine i da su mu dostupni ostali izvori informacija koje su za njega adekvatne.

Član 18: **Odgovornost roditelja**

Dijete ima pravo da se o njemu brinu roditelji kad god je to moguće.

Član 19: **Zaštita od zlostavljanja i zanemarivanja**

Dijete ima pravo na zaštitu od svih oblika nasilja, ma ko da ih čini.

Član 20: **Zaštita djece bez roditelja**

Ukoliko ne živi sa svojim roditeljima, dijete ima pravo na posebnu brigu, pomoći i zaštitu u drugoj porodici ili ustanovi za brigu o djeci.

Član 21: **Usvojenje**

Dijete ima pravo na usvojenje, ali samo ako je to u njegovim najboljim interesima.

Član 22: **Djeca izbjeglice**

Dijete ima pravo na potpunu zaštitu, iako ne živi u svojoj kući ili svom rodnom kraju.

Član 23: **Djeca sa teškoćama u razvoju**

Dijete sa poteškoćama u mentalnom ili fizičkom razvoju ima pravo na posebnu njegu, obrazovanje i ospozobljavanje za rad kako bi i u budućnosti živjelo dostoјanstvenim životom i bilo uključeno u društvo.

Član 24: **Zdravljie i zdravstvena zaštita**

Dijete ima pravo na liječenje kada je bolesno.

Član 25: **Periodična revizija smještaja**

Ako dijete ne živi u svojoj kući, ono ima pravo da se povremeno ispita i utvrdi da li je taj smještaj za njega najbolji.

Član 26: **Socijalna zaštita**

Ako je dijete siromašno ili ima povećane potrebe, ima pravo na socijalnu zaštitu.

Član 27: **Životni standard**

Dijete ima pravo na životni standard - na hranu, odjeću i sigurno mjesto za život.

Član 28 - 29: **Obrazovanje**

Dijete ima pravo da ide u školu i obrazuje se najviše što može kako bi razvilo svoje talente i sposobnosti.

Član 30: **Etničke manjine**

Dijete ima pravo na svoju kulturu, vjeru i jezik u zemlji u kojoj živi.

Član 31: **Odmor, igra, rekreacija i kulturne aktivnosti**

Dijete ima pravo na slobodno vrijeme, odmor i igru, kao i na učešće u kulturnim i umjetničkim aktivnostima.

Član 32: **Dječiji rad**

Dijete ne smije raditi one poslove koji su opasni, koji loše utječu na njegovo zdravlje i koji ga ometaju u školovanju i razvoju.

Član 33: **Zloupotreba droga**

Dijete ima pravo na zaštitu od droge i trgovine drogama.

Član 34: **Seksualno iskorištavanje**

Dijete ima pravo na zaštitu od svih oblika seksualnog iskorištavanja, zlostavljanja, prostitucije i pornografije.

Član 35: **Otmica i trgovina djecom**

Dijete ima pravo na zaštitu od otmice, prodaje i trgovine djecom. Niko nema pravo da kidnapuje djecu i trguje njima.

Član 37: **Mučenje i lišavanje slobode**

Dijete ima pravo na zaštitu i niko nema pravo da ga muči, ponižava i okrutno kažnjava.

Član 38: **Oružani sukobi**

Dijete koje ima manje od 15 godina ne smije biti uključeno u vojsku niti u ratne sukobe.

Član 39: **Oporavak**

Ako je dijete bilo žrtva rata, mučenja i zlostavljanja ima pravo na pomoć i podršku kako bi se sasvim oporavilo od onoga što je doživjelo.

Član 40: **Maloljetničko pravosuđe**

Dijete ima pravo na zakonsku pomoć i pravedno postupanje u pravosudnom sistemu.

Član 42: **Upoznavanje sa Konvencijom**

Dijete ima pravo da zna koja su njegova prava!

Šta ja mislim o pravima djece

SOS DJEČIJA
SELA
BOSNA I HERCEGOVINA

SOS Kinderdorf International
Predstavništvo u BiH
Semira Frašte bb
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

T/F: + 387 33 465 218
465 323
info@sos-ds.ba
www.sos-ds.ba